

Presentació

Àngels Mach i Buch

Presidenta de la Societat
Andorrana de Ciències

Molt Il·lustre Senyor Eric Jover, ministre d'Educació i Ensenyament Superior,
Distingides autoritats,
Senyores, senyors,
Benvinguts a l'onzena edició dels Debats de recerca.

Un cop més volem agrair el suport de Morabanc (moltes gràcies Sra. Maestre), des dels seus inicis, als Debats que organitzem conjuntament la Societat Andorrana de Ciències i el Departament de Recerca del ministeri d'Educació i Ensenyament Superior (la directora Sra. Meritxell Gallo, i les tècniques Sra. Helena Solé i Sra. Margarita Ceña).

Després de la darrera edició sobre biociències, quan ens vàrem reunir per a iniciar-ne la preparació, de seguida ens posàrem d'acord en la temàtica d'enguany: la recerca en psicologia, tant per l'interès de la matèria, com per la possible localització de doctors i doctorands que investiguen en aquesta disciplina.

La **psicologia** es defineix com la ciència que estudia la constitució, el comportament i els estats de consciència de la persona humana. El seu objectiu immediat és comprendre la humanitat per descobrir tant els principis generals com l'estudi de casos més específics, amb l'objectiu de beneficiar la societat.

L'etimologia de la paraula prové del grec *psique* (ànima), i *logos* (ciència o tractat). La paraula significa literalment, "estudi de l'ànima" (*psique*, que significa "alè", "esperit" o "ànima"), i "*λογία*", es tradueix com a "estudi de").

Els psicòlegs són els científics socials o del comportament i intenten comprendre el paper de les funcions mentals en el comportament individual i social, alhora que exploren els processos fisiològics i neurològics subjacents en determinades funcions i comportaments.

Exploren conceptes com la percepció, la cognició, l'atenció, l'emoció, la motivació, el funcionament del cervell, la personalitat, el comportament i les relacions interpersonals. Alguns també consideren l'inconscient. La psicologia incorpora la recerca del camp de les ciències socials, les ciències naturals i les humanitats.

Mentre que el coneixement psicològic se sol aplicar a l'avaluació i al tractament dels problemes de salut mental, també s'aplica a la comprensió i solució de problemes en diferents esferes de l'activitat humana (orientació clínica, assessorament i suport a l'escola). A les universitats s'investiga en una àmplia gamma de temes relacionats amb els processos mentals i el comportament social, i també s'ensenyen aquests coneixements en l'àmbit acadèmic. També es treballa en entorns industrials i d'organització, i en altres àrees, com el desenvolupament humà i l'envelliment humà, l'esport, la salut, els mitjans de comunicació, el dret i la medicina forense.

Des de la seva gènesi com a disciplina, la psicologia s'ha vist immersa en diferents apropaments des dels quals poder conèixer quin era el funcionament de la ment humana. Així doncs, existeixen diferents punts de vista segons sigui l'objecte d'estudi i l'enfocament que se li dona: la psicoanàlisi, que estudia l'inconscient humà com a causa de pràcticament totes les conductes humanes; el conductisme que considera que el cos humà funcionaria com si fos una màquina la qual davant un estímul emetria una resposta; el cognitivisme, que estudia la ment humana com si fos un ordinador, suposant en realitat una evolució dels conductistes, fusionant-se ambdues en l'escola conductista-cognitivista; l'humanisme, que parteix de la concepció que, si bé la ment humana funciona com un ordinador en uns certs aspectes, també té altres aspectes com els sentiments (la part emotiva de la ment); l'evolutiva o del desenvolupament, que estudia les diferències psicològiques i del comportament dels éssers humans al llarg de la seva vida; i la psicologia diferencial, que intenta determinar quines són les lleis generals que determinen les diferències de comportament de les persones.

La setmana passada es va publicar que un estudi genòmic publicat al *Nature Genetics* va identificar 41 nous gens relacionats amb la intel·ligència que regulen el desenvolupament dels sistema nerviós durant l'etapa prenatal i primers anys de la vida, és la recerca més àmplia sobre les bases de la capacitat cognitiva de les persones, sobre una

mostra de genomes de 78.308 persones. Fins ara se'n havien identificat només 11 gens.

La genètica i les tècniques de diagnòstic per la imatge com la ressonància magnètica que permeten esbrinar com funcionen diverses parts del cervell avancen molt ràpidament.

Cal que els nostres investigadors es retrobin en actes com aquest per a estimular-los i crear complicitats, i també perquè els ciutadans d'Andorra puguin seguir els seus progressos, que contribuïran a millorar la salut de les persones.

Amb aquests debats ens volem apropar una mica a aquestes investigacions novedoses al voltant de la psicologia, i el Dr. Joan Deus iniciarà aquests onzens debats impartint la conferència plenària al voltant dels canvis que genera al cervell la teràpia psicològica.

El nombre de professionals de la psicologia que exerceixen o són d'Andorra és rellevant, i cada cop més s'incrementa de forma important el nombre d'investigadores i investigadors dedicats a la recerca en psicologia. Aquests *Debats* volen ser justament un espai de trobada per donar a conèixer diversos estudis que duen a terme aquests. La totalitat de les ponències dels investigadors es publiquen en versió impresa i en versió digital amb DOI junt amb les aportacions escrites.

Seguidament la Dra. Marta Fonolleda, coordinadora dels debats, us les detallarà. Voldria destacar, una vegada més, la bona feina que, des d'Andorra o des de fora, estan duent a terme les nostres científiques i científics i agrair molt especialment la seva participació en aquests onzens debats de recerca.

Moltes gràcies a tots.